

Kommunalbestyrelsen paa dette Omraade vilde. Det har hele Venstre og Folketinget været enige om. Jeg haaber ikke, at den Bortvandring fra Kommuneafstemningen, som de 3 ærede Medlemmer har givet Udtryk for, skulde tilkendegive, at Venstre som Helhed er i Færd med at forlade et gammelt Venstrestandpunkt.

Slebsager: Jeg har udtalt mit principielle Synspunkt overfor dette Forhold, men maa dog gøre den højtærede Minister opmærksom paa, at efter Forslaget i 1910 var Forholdet vistnok dette, at naar Nejestemmer var afgivne af de to Trediedele af de efter Listen stemmeberettigede, skulde Svaret være bindende for Bevilgningmyndigheden. Det var jo en ganske anden Bestemmelse end den, der nu er foreslaaet med Hensyn til de kommunale Afstemninger, og hvis Forholdet havde ligget saaledes nu, som det laa den Gang, vilde det have stillet sig noget anderledes, thi saa kunde man dog være i nogen Grad sikker paa, at Flertallet indenfor Kommunerne kom til at øve Indflydelse overfor Flertallet i det kommunale Raad.

Andreasen: Jeg vil sige til det ærede Medlem fra Guldager (Slebsager), at han har ganske misforstaaet mine Udtalelser angaaende Udvalgets Arbejde. Selv har han ved sit Standpunkt, som han har motiveret det, været med til at fordømme det Resultat, Udvalget er kommet til. Jeg har ikke bebrejdet Udvalget, at det har beskæftiget sig med Ædruelighedsspørgsmaalet, men det Spørgsmaal skal for øvrigt ikke endeligt behandles af Udvalget om dette Forslag, det bliver, saa vidt mig bekendt, behandlet af den Kommission, der dertil er nedsat. Jeg har derimod bebrejdet Udvalget, at det, naar det vilde ind paa Forbudsspørgsmaalet, ikke har taget klar Stilling til Spørgsmaalet, for eller imod Forbud, men søgt at gennemføre Lovbestemmelser angaaende Beværterforholdene, som bandt os til Forbudet. Det glæder mig, at det ærede Medlem fra Guldager i Hovedsagen giver mig Ret i mit Syn paa Sagen. Den højtærede Minister gendrev i og for sig ikke noget af, hvad jeg har sagt, men brugte kun en munter Vending om, at jeg ellers ikke var bange for Agitation, og sagde, at det forbavtede ham, at jeg ikke vilde have den Agitation ud mellem de kommunale Vælgere om en Bevilling til Per Nielsens Hotel o. s. v. Jeg vil dertil bemærke, at der er Forskel paa Agitation. Jeg regner mig

det selvfølgelig til Ære — saa kan Venner eller Modstandere sige: Det skulde du ikke, for du er meget værre, end du giver dig ud for —, at naar jeg driver Agitation, saa hviler den paa et retsindigt Grundlag. Jeg tror imidlertid, at den højtærede Minister selv baade i og udenfor denne Sal har mødt en Agitation, som han i høj Grad misbilliger, ikke mindst paa et saa stort og vigtigt Spørgsmaal. Jeg synes derfor, at hans Svar var lidt til en Side overfor mig.

Kvist: Jeg havde ikke tænkt mig at tage Ordet under denne Forhandling, men da der nu er Tale om Kommuneafstemninger, finder jeg dog Anledning til at fremhæve, at Kommuneafstemninger har vi, og dem bliver vi ikke kvit. Vi har haft Kommuneafstemninger siden 16. Januar 1907, altsaa i ca. 13 Aar, og de har haft Indflydelse paa, om en Bevilling bliver givet eller ej, og det vil de ogsaa faa i Fremtiden. Jeg synes derfor, det er ganske naturligt, at disse Kommuneafstemninger bliver lovfæstet, saaledes at vi faar Sikkerhed for, at de i Fremtiden kommer til at foregaa efter lovbundne og ensartede Regler. Nu har vi ingen lovbundne og ensartede Regler for disse Kommuneafstemninger, men det forekommer mig, at man bør arbejde hen dertil, thi derved bliver vi fri for at tage de Hensyn, der ellers maa tages ved kommunale Valg. Jeg anser det for i højeste Grad uheldigt, at Vælgerne ved kommunale Valg skal strides om, hvorledes Kandidatens Stilling til Afholdsspørgsmaalet eller, rettere sagt, til Beværterspørgsmaalet er. Ved de kommunale Valg bør det være Kommunens almindelige Forhold, der er Genstand for Forhandling.

Jessen: Maa jeg sige til den ærede sidste Taler (Kvist), at det er sikkert en Misforstaaelse fra hans Side, at vi, hvis Kommuneafstemning skal finde Sted, saaledes som Lovforslaget foreslaar, ved Kommunevalg vil blive fri for Agitation med Hensyn til, om paagældende Kandidat er Afholdsmand eller ikke. Nej, saa vil der først rigtig komme Gang i den Agitation, idet man saa ved, at blot Afholdsmændene kan erobre en Trediedel af Sogneraadet, kan de faa etableret Kommuneafstemning, naar som helst de ønsker det. Noget andet bliver det naturligvis, hvis Kommuneafstemningerne bliver ordnet paa en lignende Maade som den, hvorpaa de finder Sted nu, saaledes at de kun er vej-